

Psychologie obrazové reprezentace. PSB_08. JS 2013/2014, 1/1. Kolokvium, 4 kredity
Prof. Josef Švancara, Mgr. Čeněk Šašinka, PhD. (cvičení). Účast: 75 procent.

Hlavní otázky:

Jak obraz reprezentuje skutečný svět? Jak obraz reprezentuje subjektivní skutečnost?

Jaké jsou formy a prostředky "zobrazení"?

Jaký je vztah mezi zobrazením a základními kategoriemi našeho pojetí skutečnosti, (jimiž jsou čas a prostor)?

Jak se prostřednictvím obrazu vyjadřuje význam?

Tématické okruhy:

- dynamika vizuální percepce a zobrazování z hlediska experimentálního i aplikačního: anticipace při vnímání, vývojové změny vnímání, vývoj kresby
- aktuální geneze představy, mentální mapa, mentální rotace,
- interindividuální rozdíly percepční syntézy, eidetická představivost, kresba z hlediska objektivního i projektivního, test E. Wartegga ad.
- rekognice a grafická reprodukce obrazových předloh, piktogramy, komplexní figura ad.
- aplikace obrazové reprezentace: v psychodiagnostice, v odborných psychologických textech, při geovizualizaci, v komparativním zkoumání výtvarné tvořivosti (folklorní skupiny; Inuité ad.); graffiti; komiks.

Navazuje na poznatky z těchto předmětů:

obecná psychologie poznávacích procesů, emocí, motivace, vývojová psychologie, psychologie osobnosti, metodologie, psychologická diagnostika.

Themes:

Assessing personality through drawings, expression of self-image; interpreting children drawings; drawing techniques; mandala: systemic relationships, mandala: expression in drawings; effectiveness of images; external space vs projective space; creative power of folk art; drawings in psychological diagnostics of children and adults.

Key words:

cognitive maps; drawing; graphic images; pictorial perception; representation of the world; seeing; visual illusions

Literatura (bude doplňována)

Arnheim, R. (1954). Art and visual perception. Berkeley: UCP.

Aumont, J. (2005). Obraz. Přeložil Ladislav Šerý. Praha: AMU.

Benoist, L. (1995). Znak, symboly a mýty. Přel. Z. Hrbata. Praha: Victoria Publishing.

Haken, H., Schiepek, G. (2006), Synergetik in der Psychologie. Selbstorganisation verstehen und gestalten. Göttingen: Hogrefe.

Gombrich, E. H. (1985). Umění a iluze. Studie o psychologii obrazového znázorňování. Praha: Odeon.

Konečný, M., Švancara, J. (1996). (A)perception of the Maps by Czech School Children. In Children and Education in Cartography. Gifu: Japan.

Machotka, P. (2002). Panelová diskuse. FF: MU

Massironi, M. (2002). The psychology of graphic images: seeing, drawing, communicating. Mahwah, N.J.: Lawrence Erlbaum, Assoc.

Novák, M., Faber, J., Kufudaki, O. (1992). Neuronové sítě a informační systémy živých organismů. Praha: Grada.

Read, H. (1967). Výchova uměním. Praha: Odeon.

Sehringer, W. (1999). Zeichnen und Malen als Instrumente der psychologischen Diagnostik. 2. neubearb. Auflage. Heidelberg: Universitätsverlag C. Winter.

Švancara, J. (1997). Imaginativní reprezentace domova u dětí školního věku. In A. Schauerová a kol. Kde jsme doma, str. 33-52. Strážnice: ÚLK.